ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2018

Vyhlásené: 18. 5. 2018 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah dokumentu je právne záväzný.

144

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky oznamuje, že 15. októbra 2010 bol prijatý v Nagoji Doplnkový protokol z Nagoje a Kuala Lumpuru o zodpovednosti a náhrade škôd ku Kartagenskému protokolu o biologickej bezpečnosti.

Za Slovenskú republiku bol doplnkový protokol podpísaný 20. januára 2012 v New Yorku.

Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s doplnkovým protokolom uznesením č. 1439 z 2. decembra 2014.

Prezident Slovenskej republiky ratifikoval doplnkový protokol 10. marca 2015. Ratifikačná listina Slovenskej republiky bola 28. apríla 2015 uložená u depozitára, ktorým je generálny tajomník Organizácie Spojených národov.

Doplnkový protokol nadobudol platnosť 5. marca 2018 v súlade s článkom 18 ods. 1 a týmto dňom nadobudol platnosť aj pre Slovenskú republiku.

DOPLNKOVÝ PROTOKOL Z NAGOJE A KUALA LUMPURU O ZODPOVEDNOSTI A NÁHRADE ŠKÔD KU KARTAGENSKÉMU PROTOKOLU O BIOLOGICKEJ BEZPEČNOSTI

ORGANIZÁCIA SPOJENÝCH NÁRODOV

2010

DOPLNKOVÝ PROTOKOL Z NAGOJE A KUALA LUMPURU O ZODPOVEDNOSTI A NÁHRADE ŠKÔD KU KARTAGENSKÉMU PROTOKOLU O BIOLOGICKEJ BEZPEČNOSTI

Zmluvné strany tohto doplnkového protokolu,

ako zmluvné strany Kartagenského protokolu o biologickej bezpečnosti k Dohovoru o biologickej diverzite (ďalej len „protokol“),

berúc do úvahy zásadu č. 13 Deklarácie z Ria o životnom prostredí a rozvoji,

opätovne potvrdzujúc prístup predbežnej opatrnosti uvedený v zásade č. 15 Deklarácie z Ria o životnom prostredí a rozvoji,

uznávajúc potrebu ustanoviť vhodné protiopatrenia v prípade vzniku škody alebo existencie dostatočnej pravdepodobnosti vzniku škody v súlade s protokolom,

majúc na pamäti článok 27 protokolu,

sa dohodli takto:

Článok

1

CIEĽ

Cieľom tohto doplnkového protokolu je prispieť k zachovaniu a udržateľnému využívaniu biologickej diverzity, okrem iného s prihliadnutím na

riziko ohrozenia ľudského zdravia, a to stanovením/vytvorením medzinárodných pravidiel a postupov v oblasti zodpovednosti a náhrad škôd spôsobených živými modifikovanými organizmami.

Článok

2

VYMEDZENIE POJMOV

1. Na tento doplnkový protokol sa uplatňujú pojmy používané v článku 2 Dohovoru o biologickej diverzite (ďalej len „dohovor“) a v článku 3 protokolu.

2. Na účely tohto protokolu sa okrem uvedených pojmov uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

a) „Konferencia zmluvných strán slúžiaca ako zasadnutie zmluvných strán protokolu“ je Konferencia zmluvných strán dohovoru slúžiaca ako zasadnutie zmluvných strán protokolu;

b) „škoda“ je nepriaznivý účinok na zachovaní a udržateľnom využívaní biologickej diverzity, pričom sa zohľadňujú aj riziká ohrozenia ľudského zdravia, ktorý:

i) možno zmerať alebo inak pozorovať, pričom sa zohľadnia (ak existujú) vedecky podložené východiskové hodnoty uznávané príslušným orgánom, ktorý zohľadňuje všetky iné zmeny v dôsledku ľudskej činnosti a prírodné zmeny; a

ii) je významný v zmysle odseku 3;

c) „prevádzkovateľ“ je každá osoba, ktorá má priamu alebo nepriamu kontrolu nad živým modifikovaným organizmom, čo môže okrem iného zahŕňať, ak je to vhodné a v zmysle ustanovení vnútroštátneho práva, držiteľa povolenia, osobu, ktorá uviedla živý modifikovaný organizmus na trh, vývojového dodávateľa, výrobcu, oznamovateľa, vývozcu, dovozcu, prepravcu alebo dodávateľa;

d) „protiopatrenia“ sú primerané opatrenia na:

i) prevenciu, minimalizáciu, obmedzovanie, zmierňovanie alebo iné vhodné predchádzanie škodám;

ii) obnovu biologickej diverzity prostredníctvom akcií, ktoré sa majú vykonávať podľa možnosti v tomto poradí:

a. obnova biologickej diverzity do stavu, aký existoval pred vznikom škody, alebo do čo najbližšieho stavu, a ak príslušný orgán usúdi, že to nie je možné;

b. obnova, okrem iného, prostredníctvom náhrady straty biologickej diverzity inými komponentmi biologickej diverzity rovnakého alebo iného druhu použitia na rovnakom alebo prípadne na inom mieste.

3. „Významný“ nepriaznivý účinok sa určí na základe faktorov, ku ktorým patrí:

(a) dlhodobá alebo trvalá zmena, ktorá sa má chápať ako zmena, ktorá sa nenapraví prostredníctvom prírodnej obnovy v primeranej lehote;

(b) rozsah kvalitatívnych alebo kvantitatívnych zmien, ktoré majú nepriaznivý účinok na zložky biologickej diverzity;

(c) zníženie schopnosti zložiek biologickej diverzity poskytovať tovar a služby;

(d) rozsah akýchkoľvek nepriaznivých účinkov na ľudské zdravie v rámci protokolu.

Článok

3

ROZSAH PÔSOBNOSTI

1. Tento doplnkový protokol sa uplatňuje na škody spôsobené živými modifikovanými organizmami s pôvodom v cezhraničnom pohybe. Uvedené živé modifikované organizmy sú tie, ktoré:

(a) sú určené na priame použitie ako potraviny alebo krmivo, alebo na spracovanie;

(b) sú určené na používanie v uzavretých priestoroch;

(c) sú určené na zámerné zavedenie do životného prostredia.

2. S ohľadom na zámerný cezhraničný pohyb sa tento doplnkový protokol uplatňuje na škody spôsobené každým povoleným použitím živých modifikovaných organizmov podľa odseku 1.

3. Tento doplnkový protokol sa takisto uplatňuje na škody spôsobené neúmyselným cezhraničným pohybom, ako sa uvádza v článku 17 protokolu, ako aj škody v dôsledku nelegálneho cezhraničného pohybu, ako sa uvádza v článku 25 protokolu.

4. Tento doplnkový protokol sa uplatňuje na škody spôsobené cezhraničným pohybom živých modifikovaných organizmov, ktorý začal po nadobudnutí platnosti tohto doplnkového protokolu pre zmluvnú stranu, v jurisdikcii ktorej sa uvedený cezhraničný pohyb uskutočnil.

5. Tento doplnkový protokol sa uplatňuje na škody, ktoré vznikli v oblastiach, ktoré patria do vnútroštátnej jurisdikcie zmluvných strán.

6. Zmluvné strany môžu pri riešení škôd, ktoré vznikli v rámci ich vnútroštátnej jurisdikcie, používať kritériá stanovené v ich vnútroštátnom práve.

7. Vnútroštátne právo, ktorým sa implementuje tento doplnkový protokol, sa uplatňuje aj na škody spôsobené cezhraničným pohybom živých modifikovaných organizmov z krajín, ktoré nie sú zmluvnými stranami.

Článok

4

PRÍČINNÁ SÚVISLOSŤ

Medzi škodou a príslušným živým modifikovaným organizmom sa stanoví príčinná súvislosť v súlade s vnútroštátnym právom.

Článok

5

PROTIOPATRENIA

1. V prípade škody zmluvné strany od príslušného prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľov vyžadujú, aby v závislosti od požiadaviek príslušného orgánu:

(a) okamžite informovali príslušný orgán;

(b) vyhodnotili škody; a

(c) prijali vhodné protiopatrenia.

2. Príslušný orgán:

(a) určí prevádzkovateľa, ktorý škodu spôsobil;

(b) vyhodnotí škody; a

(c) určí, aké protiopatrenia by mal prevádzkovateľ prijať.

3. Pokiaľ relevantné informácie vrátane dostupných vedeckých informácií alebo informácií dostupných v Stredisku pre výmenu informácií o biologickej bezpečnosti (Biosafety Clearing House) naznačujú, že v prípade neprijatia včasných protiopatrení existuje dostatočná pravdepodobnosť vzniku škody, od prevádzkovateľa sa vyžaduje prijatie vhodných protiopatrení na zamedzenie takejto škode.

4. Príslušný orgán môže implementovať vhodné protiopatrenia vrátane najmä v prípade, ak prevádzkovateľ takéto protiopatrenia neprijal.

5. Príslušný orgán má právo vymáhať od prevádzkovateľa náklady a výdavky na vyhodnotenie škody a implementáciu všetkých takých vhodných protiopatrení, ako aj súvisiace náklady a výdavky. Zmluvné strany môžu vo svojom vnútroštátnom práve ustanoviť situácie, v ktorých nemožno od prevádzkovateľa vyžadovať, aby znášal uvedené náklady a výdavky.

6. Rozhodnutia príslušných orgánov, na základe ktorých od prevádzkovateľa vyžadujú prijatie uvedených protiopatrení, by sa mali odôvodniť. Takéto rozhodnutia by sa prevádzkovateľovi mali oznámiť. Vo vnútroštátnom práve sa ustanovia opravné prostriedky vrátane možnosti administratívneho alebo súdneho preskúmania takéhoto rozhodnutia. Príslušný orgán takisto v súlade s vnútroštátnym právom informuje prevádzkovateľa o dostupných opravných prostriedkoch. Využívanie takýchto opravných prostriedkov nebráni príslušnému orgánu, aby za vhodných okolností prijal protiopatrenia, ak sa vnútroštátnym právom neustanovuje inak.

7. Pri implementovaní tohto článku a s cieľom vymedziť konkrétne protiopatrenia, ktoré sa majú vyžadovať od príslušného orgánu alebo ktoré má

príslušný orgán prijať, môžu zmluvné strany prípadne posúdiť, či protiopatrenia upravuje už ich vnútroštátne právo v oblasti občianskoprávnej zodpovednosti.

8. Protiopatrenia sa implementujú v súlade s vnútroštátnym právom.

Článok

6

VÝNIMKY

1. Zmluvné strany môžu vo svojom vnútroštátnom práve ustanoviť tieto výnimky:

(a) zásah vyššej moci; a

(b) prípad vojny alebo občianskych nepokojov.

2. Zmluvné strany môžu vo svojom vnútroštátnom práve ustanoviť podľa uváženia ďalšie výnimky alebo opatrenia na zmiernenie.

Článok

7

LEHOTY

Zmluvné strany môžu vo svojom vnútroštátnom práve ustanoviť:

(a) relatívne a/alebo absolútne lehoty, okrem iného aj pre akcie v súvislosti s protiopatreniami; a

(b) začiatok obdobia, odkedy sa lehota odvíja.

Článok

8

FINANČNÉ OBMEDZENIA

Zmluvné strany môžu vo svojom vnútroštátnom práve ustanoviť finančné obmedzenia v prípade vymáhania nákladov a výdavkov súvisiacich s protiopatreniami.

Článok

9

PRÁVO NA NÁHRADU

Doplnkovým protokolom sa neobmedzuje ani nevylučuje žiadne právo na náhradu ani odškodnenie, ktoré prevádzkovateľ môže mať voči akejkoľvek inej osobe.

Článok

10

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

1. Zmluvné strany si ponechávajú právo ustanoviť vo svojom vnútroštátnom práve finančné zabezpečenie.

2. Zmluvné strany vykonávajú právo uvedené v odseku 1 spôsobom konzistentným s ich právami a povinnosťami podľa medzinárodného práva, pričom zohľadňujú posledné tri odseky preambuly protokolu.

3. Po nadobudnutí platnosti doplnkového protokolu požiada prvé zasadnutie Konferencie zmluvných strán slúžiacej ako zasadnutie zmluvných strán protokolu sekretariát o vypracovanie komplexnej štúdie, v ktorej sa okrem iného preskúmajú:

(a) modality mechanizmov finančného zabezpečenia;

(b) posúdenie environmentálneho, hospodárskeho a sociálneho vplyvu týchto mechanizmov, najmä v rozvojových krajinách; a

(c) identifikácia vhodných subjektov poskytujúcich finančné zabezpečenie.

Článok

11

ZODPOVEDNOSŤ ŠTÁTOV ZA KONANIE V ROZPORE S MEDZINÁRODNÝM PRÁVOM

Tento doplnkový protokol neovplyvňuje práva a povinnosti štátov podľa pravidiel všeobecného medzinárodného práva, pokiaľ ide o zodpovednosť štátov za konanie v rozpore s medzinárodným právom.

Článok

12

IMPLEMENTÁCIA A VZŤAH K OBČIANSKOPRÁVNEJ ZODPOVEDNOSTI

1. Zmluvné strany vo svojom vnútroštátnom práve ustanovia pravidlá a postupy v prípade škody. Na implementovanie tejto povinnosti zmluvné strany

ustanovia protiopatrenia v súlade s týmto doplnkovým protokolom, a ak je to vhodné, môžu:

(a) uplatňovať svoje existujúce vnútroštátne právo vrátane všeobecných pravidiel a postupov v oblasti občianskoprávnej zodpovednosti, kde je to vhodné;

(b) uplatňovať alebo vypracovať pravidlá a postupy v oblasti občianskoprávnej zodpovednosti osobitne na tento účel; alebo

(c) uplatňovať alebo vypracovať kombináciu uvedených dvoch možností.

2. Zmluvné strany s cieľom poskytnúť v rámci svojho vnútroštátneho práva primerané pravidlá a postupy v oblasti občianskoprávnej zodpovednosti za materiálne škody alebo osobnú ujmu spojené so škodou v zmysle článku 2 ods. 2 písm. b):

(a) pokračujú v uplatňovaní svojho existujúceho všeobecného práva v oblasti občianskoprávnej zodpovednosti;

(b) vypracujú a uplatňujú právo v oblasti občianskoprávnej zodpovednosti osobitne na tento účel alebo pokračujú v jeho uplatňovaní; alebo

(c) vypracujú a uplatňujú kombináciu uvedených dvoch možností alebo pokračujú v jej uplatňovaní.

3. Pri vypracúvaní práva v oblasti občianskoprávnej zodpovednosti podľa odsekov 1 alebo 2 písm. b) alebo c) sa zmluvné strany môžu, ak je to vhodné, zamerať okrem iného aj na tieto prvky:

(a) škoda;

(b) normy zodpovednosti vrátane absolútnej zodpovednosti alebo zodpovednosti za zavinenie;

(c) stanovenie zodpovednosti, ak je to vhodné;

(d) právo na vymáhanie nároku.

Článok

13

HODNOTENIE A PRESKÚMANIE

Konferencia zmluvných strán slúžiaca ako zasadnutie zmluvných strán tohto protokolu vykoná po piatich rokoch od nadobudnutia platnosti tohto protokolu a potom každých ďalších päť rokov preskúmanie účinnosti doplnkového protokolu za predpokladu, že zmluvné strany poskytnú informácie nevyhnutné pre takéto preskúmanie. Preskúmanie sa uskutoční v kontexte hodnotenia a preskúmania protokolu v zmysle článku 35 protokolu, ak zmluvné strany tohto doplnkového protokolu nerozhodnú inak. Prvé preskúmanie zahŕňa preskúmanie účinnosti článkov 10 a 12.

Článok

14

KONFERENCIA ZMLUVNÝCH STRÁN SLÚŽIACA AKO ZASADNUTIE ZMLUVNÝCH STRÁN PROTOKOLU

1. S výhradou článku 32 ods. 2 dohovoru slúži Konferencia zmluvných strán slúžiaca ako zasadnutie zmluvných strán protokolu ako zasadnutie zmluvných strán tohto doplnkového protokolu.

2. Konferencia zmluvných strán slúžiaca ako zasadnutie zmluvných strán protokolu pravidelne skúma vykonávanie tohto doplnkového protokolu a v rámci svojho mandátu prijme rozhodnutia potrebné na podporu jeho účinného vykonávania. Plní funkcie, ktoré jej boli pridelené týmto doplnkovým protokolom, a *mutatis mutandis* funkcie, ktoré jej boli pridelené článkom 29 ods. 4 písm. a) a f) protokolu.

Článok

15

SEKRETARIÁT

Sekretariát zriadený článkom 24 dohovoru slúži ako sekretariát tohto doplnkového protokolu.

Článok

16

VZŤAH MEDZI DOHOVOROM A PROTOKOLOM

1. Týmto doplnkovým protokolom sa protokol dopĺňa, pričom tento protokol neupravuje ani nemení.

2. Tento doplnkový protokol neovplyvňuje práva a povinnosti zmluvných strán tohto doplnkového protokolu vyplývajúce z dohovoru a protokolu.

3. Ak sa v tomto doplnkovom protokole neustanovuje inak, ustanovenia dohovoru a protokolu sa na tento doplnkový protokol uplatňujú *mutatis mutandis*.

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, sa týmto doplnkovým protokolom neovplyvňujú práva a povinnosti zmluvných strán podľa medzinárodného práva.

Článok

17

PODPIS

Tento doplnkový protokol je otvorený na podpis zmluvnými stranami protokolu v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku od 7. marca 2011 do 6. marca 2012.

Článok

18

NADOBUDNUTIE PLATNOSTI

1. Tento doplnkový protokol nadobúda platnosť deväťdesiatym dňom po uložení štyridsiatej listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe štátmi alebo organizáciami regionálnej ekonomickej integrácie, ktoré sú zmluvnými stranami protokolu.

2. Pre štát alebo organizáciu regionálnej ekonomickej integrácie, ktorá tento doplnkový protokol ratifikuje, prijme alebo schváli, alebo k nemu pristúpi po uložení štyridsiatej listiny v zmysle odseku 1, nadobúda tento doplnkový protokol platnosť deväťdesiatym dňom po dni, keď tento štát alebo organizácia regionálnej ekonomickej integrácie uložili svoju listinu o ratifikácii, prijatí, schválení alebo

prístupe, alebo dňom nadobudnutia platnosti protokolu pre tento štát alebo organizáciu regionálnej ekonomickej integrácie, podľa toho, čo nastane neskôr.

3. Na účely odsekov 1 a 2 sa žiadna listina, ktorú uložila organizácia regionálnej ekonomickej integrácie, nepovažuje za dodatočnú listinu k listinám uloženým členskými štátmi tejto organizácie.

Článok

19

VÝHRADY

Voči tomuto doplnkovému protokolu nemožno vzniesť žiadne výhrady.

Článok

20

ODSTÚPENIE

1. Zmluvná strana môže od tohto doplnkového protokolu odstúpiť kedykoľvek po uplynutí dvoch rokov odo dňa, keď tento doplnkový protokol nadobudol pre túto zmluvnú stranu platnosť, a to písomným oznámením depozitárovi.

2. Každé takéto odstúpenie sa uskutoční po uplynutí jedného roka odo dňa, keď depozitár toto písomné oznámenie prijal, alebo prípadným neskorším dňom uvedeným v oznámení o odstúpení.

3. Každá zmluvná strana, ktorá odstúpi od protokolu v súlade s článkom 39 protokolu, sa považuje za zmluvnú stranu, ktorá takisto odstúpila od tohto doplnkového protokolu.

Článok

21

AUTENTICKÉ ZNENIA

Originál tohto doplnkového protokolu, ktorého arabské, čínske, anglické, francúzske, ruské a španielske znenie sú rovnako autentické, sa ukladá u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

NA DÔKAZ TOHO podpísaní zástupcovia, riadne oprávnení na tento účel, podpísali tento doplnkový protokol.

Dané v Nagoji pätnásteho októbra dvetisícdesať.

NAGOYA – KUALA LUMPUR SUPPLEMENTARY PROTOCOL ON LIABILITY AND REDRESS TO THE CARTAGENA PROTOCOL ON BIOSAFETY

UNITED NATIONS

2010

NAGOYA – KUALA LUMPUR SUPPLEMENTARY PROTOCOL ON LIABILITY AND REDRESS TO THE CARTAGENA PROTOCOL ON BIOSAFETY

The Parties to this Supplementary Protocol,

Being Parties to the Cartagena Protocol on Biosafety to the Convention on Biological Diversity, hereinafter referred to as 'the Protocol',

Taking into account Principle 13 of the Rio Declaration on Environment and Development,

Reaffirming the precautionary approach contained in Principle 15 of the Rio Declaration on Environment and Development,

Recognizing the need to provide for appropriate response measures where there is damage or sufficient likelihood of damage, consistent with the Protocol,

Recalling Article 27 of the Protocol,

Have agreed as follows:

Article

1

OBJECTIVE

The objective of this Supplementary Protocol is to contribute to the conservation and sustainable use of biological diversity, taking also into account

risks to human health, by providing international rules and procedures in the field of liability and redress relating to living modified organisms.

Article

2

USE OF TERMS

1. The terms used in Article 2 of the Convention on Biological Diversity, hereinafter referred to as 'the Convention', and Article 3 of the Protocol shall apply to this Supplementary Protocol.

2. In addition, for the purposes of this Supplementary Protocol:

(a) 'Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to the Protocol' means the Conference of the Parties to the Convention serving as the meeting of the Parties to the Protocol;

(b) 'Damage' means an adverse effect on the conservation and sustainable use of biological diversity, taking also into account risks to human health, that:

(i) Is measurable or otherwise observable taking into account, wherever available, scientifically-established baselines recognized by a competent authority that takes into account any other human induced variation and natural variation; and

(ii) Is significant as set out in paragraph 3 below;

(c) ‘Operator’ means any person in direct or indirect control of the living modified organism which could, as appropriate and as determined by domestic law, include, *inter alia*, the permit holder, person who placed the living modified organism on the market, developer, producer, notifier, exporter, importer, carrier or supplier;

(d) ‘Response measures’ means reasonable actions to:

(i) Prevent, minimize, contain, mitigate, or otherwise avoid damage, as appropriate;

(ii) Restore biological diversity through actions to be undertaken in the following order of preference:

a. Restoration of biological diversity to the condition that existed before the damage occurred, or its nearest equivalent; and where the competent authority determines this is not possible;

b. Restoration by, *inter alia*, replacing the loss of biological diversity with other components of biological diversity for the same, or for another type of use either at the same or, as appropriate, at an alternative location.

3. A ‘significant’ adverse effect is to be determined on the basis of factors, such as:

(a) The long-term or permanent change, to be understood as change that will not be redressed through natural recovery within a reasonable period of time;

(b) The extent of the qualitative or quantitative changes that adversely affect the components of biological diversity;

(c) The reduction of the ability of components of biological diversity to provide goods and services;

(d) The extent of any adverse effects on human health in the context of the Protocol.

Article

3

SCOPE

1. This Supplementary Protocol applies to damage resulting from living modified organisms which find their origin in a transboundary movement. The living modified organisms referred to are those:

(a) Intended for direct use as food or feed, or for processing;

(b) Destined for contained use;

(c) Intended for intentional introduction into the environment.

2. With respect to intentional transboundary movements, this Supplementary Protocol applies to damage resulting from any authorized use of the living modified organisms referred to in paragraph 1 above.

3. This Supplementary Protocol also applies to damage resulting from unintentional transboundary movements as referred to in Article 17 of the Protocol as well as damage resulting from illegal transboundary movements as referred to in Article 25 of the Protocol.

4. This Supplementary Protocol applies to damage resulting from a transboundary movement of living modified organisms that started after the entry into force of this Supplementary Protocol for the Party into whose jurisdiction the transboundary movement was made.

5. This Supplementary Protocol applies to damage that occurred in areas within the limits of the national jurisdiction of Parties.

6. Parties may use criteria set out in their domestic law to address damage that occurs within the limits of their national jurisdiction.

7. Domestic law implementing this Supplementary Protocol shall also apply to damage resulting from transboundary movements of living modified organisms from non-Parties.

Article

4

CAUSATION

A causal link shall be established between the damage and the living modified organism in question in accordance with domestic law.

Article

5

RESPONSE MEASURES

1. Parties shall require the appropriate operator or operators, in the event of damage, subject to any requirements of the competent authority, to:

(a) Immediately inform the competent authority;

(b) Evaluate the damage; and

(c) Take appropriate response measures.

2. The competent authority shall:

(a) Identify the operator which has caused the damage;

(b) Evaluate the damage; and

(c) Determine which response measures should be taken by the operator.

3. Where relevant information, including available scientific information or information available in the Biosafety Clearing-House, indicates that there is a sufficient likelihood that damage will result if timely response measures are not taken, the operator shall be required to take appropriate response measures so as to avoid such damage.

4. The competent authority may implement appropriate response measures, including, in particular, when the operator has failed to do so.

5. The competent authority has the right to recover from the operator the costs and expenses of, and incidental to, the evaluation of the damage and the implementation of any such appropriate response measures. Parties may provide, in their domestic law, for other situations in which the operator may not be required to bear the costs and expenses.

6. Decisions of the competent authority requiring the operator to take response measures should be reasoned. Such decisions should be notified to the operator. Domestic law shall provide for remedies, including the opportunity for administrative or judicial review of such decisions. The competent authority shall, in accordance with domestic law, also inform the operator of the available remedies. Recourse to such remedies shall not impede the competent authority from taking response measures in appropriate circumstances, unless otherwise provided by domestic law.

7. In implementing this Article and with a view to defining the specific response measures to be required or taken by the competent authority, Parties may,

as appropriate, assess whether response measures are already addressed by their domestic law on civil liability.

8. Response measures shall be implemented in accordance with domestic law.

Article

6

EXEMPTIONS

1. Parties may provide, in their domestic law, for the following exemptions:

(a) Act of God or *force majeure*; and

(b) Act of war or civil unrest.

2. Parties may provide, in their domestic law, for any other exemptions or mitigations as they may deem fit.

Article

7

TIME LIMITS

Parties may provide, in their domestic law, for:

(a) Relative and/or absolute time limits including for actions related to response measures; and

(b) The commencement of the period to which a time limit applies.

Article

8

FINANCIAL LIMITS

Parties may provide, in their domestic law, for financial limits for the recovery of costs and expenses related to response measures.

Article

9

RIGHT OF RECOURSE

This Supplementary Protocol shall not limit or restrict any right of recourse or indemnity that an operator may have against any other person.

Article

10

FINANCIAL SECURITY

1. Parties retain the right to provide, in their domestic law, for financial security.

2. Parties shall exercise the right referred to in paragraph 1 above in a manner consistent with their rights and obligations under international law, taking into account the final three preambular paragraphs of the Protocol.

3. The first meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to the Protocol after the entry into force of the Supplementary Protocol shall request the Secretariat to undertake a comprehensive study which shall address, *inter alia*:

(a) The modalities of financial security mechanisms;

(b) An assessment of the environmental, economic and social impacts of such mechanisms, in particular on developing countries; and

(c) An identification of the appropriate entities to provide financial security.

Article

11

RESPONSIBILITY OF STATES FOR INTERNATIONALLY WRONGFUL ACTS

This Supplementary Protocol shall not affect the rights and obligations of States under the rules of general international law with respect to the responsibility of States for internationally wrongful acts.

Article

12

IMPLEMENTATION AND RELATION TO CIVIL LIABILITY

1. Parties shall provide, in their domestic law, for rules and procedures that address damage. To implement this obligation, Parties shall provide for response measures in accordance with this Supplementary Protocol and may, as appropriate:

(a) Apply their existing domestic law, including, where applicable, general rules and procedures on civil liability;

(b) Apply or develop civil liability rules and procedures specifically for this purpose; or

(c) Apply or develop a combination of both.

2. Parties shall, with the aim of providing adequate rules and procedures in their domestic law on civil liability for material or personal damage associated with the damage as defined in Article 2, paragraph 2 (b):

(a) Continue to apply their existing general law on civil liability;

(b) Develop and apply or continue to apply civil liability law specifically for that purpose; or

(c) Develop and apply or continue to apply a combination of both.

3. When developing civil liability law as referred to in subparagraphs (b) or (c) of paragraphs 1 or 2 above, Parties shall, as appropriate, address, inter alia, the following elements:

(a) Damage;

(b) Standard of liability, including strict or fault-based liability;

(c) Channelling of liability, where appropriate;

(d) Right to bring claims.

Article

13

ASSESSMENT AND REVIEW

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to the Protocol shall undertake a review of the effectiveness of this Supplementary Protocol five years after its entry into force and every five years thereafter, provided information requiring such a review has been made available by Parties. The review shall be undertaken in the context of the assessment and review of the Protocol as specified in Article 35 of the Protocol, unless otherwise decided by the Parties to this Supplementary Protocol. The first review shall include a review of the effectiveness of Articles 10 and 12.

Article

14

CONFERENCE OF THE PARTIES SERVING AS THE MEETING OF THE PARTIES TO THE PROTOCOL

1. Subject to paragraph 2 of Article 32 of the Convention, the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to the Protocol shall serve as the meeting of the Parties to this Supplementary Protocol.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to the Protocol shall keep under regular review the implementation of this Supplementary Protocol and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Supplementary Protocol and, *mutatis mutandis*, the functions assigned to it by paragraphs 4 (a) and (f) of Article 29 of the Protocol.

Article

15

SECRETARIAT

The Secretariat established by Article 24 of the Convention shall serve as the secretariat to this Supplementary Protocol.

Article

16

RELATIONSHIP WITH THE CONVENTION AND THE PROTOCOL

1. This Supplementary Protocol shall supplement the Protocol and shall neither modify nor amend the Protocol.

2. This Supplementary Protocol shall not affect the rights and obligations of the Parties to this Supplementary Protocol under the Convention and the Protocol.

3. Except as otherwise provided in this Supplementary Protocol, the provisions of the Convention and the Protocol shall apply, *mutatis mutandis*, to this Supplementary Protocol.

4. Without prejudice to paragraph 3 above, this Supplementary Protocol shall not affect the rights and obligations of a Party under international law.

Article

17

SIGNATURE

This Supplementary Protocol shall be open for signature by Parties to the Protocol at the United Nations Headquarters in New York from 7 March 2011 to 6 March 2012.

Article

18

ENTRY INTO FORCE

1. This Supplementary Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Protocol.

2. This Supplementary Protocol shall enter into force for a State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves it or accedes thereto after the deposit of the fortieth instrument as referred to in paragraph 1 above, on the ninetieth day after the date on which that State or regional economic integration organization deposits its instrument of ratification, acceptance, approval, or accession, or on the date on which the Protocol enters into force for

that State or regional economic integration organization, whichever shall be the later.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

Article

19

RESERVATIONS

No reservations may be made to this Supplementary Protocol.

Article

20

WITHDRAWAL

1. At any time after two years from the date on which this Supplementary Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Supplementary Protocol by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take place upon expiry of one year after the date of its receipt by the Depositary, or on such later date as may be specified in the notification of the withdrawal.

3. Any Party which withdraws from the Protocol in accordance with Article 39 of the Protocol shall be considered as also having withdrawn from this Supplementary Protocol.

Article

21

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Supplementary Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Supplementary Protocol.

DONE at Nagoya on this fifteenth day of October two thousand and ten.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.